

Timotiygha «2»

Rosul Pawlus Timotiygha yazghan ikkinchi mektup

1-2 Mesih Eysada wede qilin'ghan hayatni élip bérish üçün, Xudaning iradisi bilen Eysa Mesihning rosuli bolghan menki Pawlustin söyümlük balam Timotiygha salam: Xuda'Atimizdin we Rebbimiz Mesih Eysadin sanga méhir-shepqet, rehimdillik we xatirjemlik bolghay! □ ■ ³ Men atabowilirimning izini bésip sap wijdanim bilen xizmitini qiliwatqan Xudagha teshekkür éytimen, chünki kéche-kündüz dualirimda séni toxtawsiz eslep turimen; ■ ⁴ köz yashliringni esliginimde, shadliqqa chömüshüm üçün sen bilen yene dardlishishqa qattiq telpünüp yürmehtimen; ⁵ chünki séningde bolghan saxtiliqsiz étiqad ésimdin chiqmaydu. Bu étiqad eng awwal momang Loista, andin anang Éwnikide bar bolghan, emdi hazir sendimu bar iken dep xatirjemdurmen.

⁶ Shuning üçün men shuni qaytidin sanga eslitimenki, qollirimni uchanggha qoyushum bilen sende bolghan, *Xuda* sanga teqdim qilghan

□ **1:1-2** «Eysa Mesihning rosuli bolghan menki Pawlustin söyümlük balam Timotiygha salam» — démisekmü, Timotiy Pawlusning «rohiy jehette» oghli idi. ■ **1:1-2** Gal. 1:3; 1Tim. 1:2; 1Pét. 1:2. ■ **1:3** Ros. 22:3; Rim. 1:9; 1Tés. 1:2; 3:10.

iltipatni qaytidin yalqunlitip jari qilghin. □ ■
 7 Chünki Xuda bizge qorqunchaqliqning rohini emes, belki bizge küch-qudretning, méhri-muhebbetning we salmaqliqning Rohini teqdim qildi. ■ 8 Shunga Rebbimiz heqqidiki xewer-guwahliqtin, yaki Uning mehbusi bolghan mendin nomus qilma. Eksiche, Xudaning küch-qudriti bilen xush xewerni jakarlash yolidiki xarliq-musheqqetni öz hesseng boyiche ortaq tartqin; □ ■ 9 Xuda bizni öz emellirimizge asasen emes, belki öz muddiasi we méhirshepkitige asasen qutquzup, pak-muqeddes chaqiriqi bilen chaqirdi; Uning bu méhirshepkiti hemme dewr-zamanlardin ilgirila

□ **1:6 «qollirimni uchanggha qoyghinim bilen sende bolghan, Xuda sanga teqdim qilghan iltipat»** — ishinimizki, bu del 1-xette («1Tim.» 4:14-15) tilgha élin'ghan rohiy iltipattin bashqa ish emes. «Qoshumche söz»imiznimu körüng. ■ **1:6** Ros. 6:6; 8:17; 13:3; 19:6; 1Tim. 4:14; 5:22. ■ **1:7** Rim. 8:15. □ **1:8 «Shunga Rebbimiz heqqidiki xewer-guwahliqtin, yaki uning mehbusi bolghan mendin nomus qilma»** — Pawlus bu mektupni yazghanda Rimdiki zindanda yatatti. Shühbisizki, rimliqlar Pawlusni «bizning mehbusimiz» dep oylaytti — lékin Pawlus ishqa bashqiche qaraytti. Rimliqlarning uni qolgha élip türmige tashlighini Xudaning iradisi bolup, shu ish bilen «yat ellikler»din bolghan ishen'güchilerning köp payda köridighanliqigha Pawlusning közi yetken; shuning bilen u «Men Rebning mehbusi» deydu. «xush xewerni jakarlash yolidiki xarliq-musheqqetni öz hesseng boyiche ortaq tartqin» — grék tilida belkim «öz hesseng boyiche birge tartqin» dégen menini bildürüshi mumkin. Démek, her dewrde étiqadchilar tartishqa tégishlik oqubet-musheqqet bar; Timotiyning Pawlus (we bashqa étiqadchilar) bilen birge melum derijide «öz hessisi boyiche» oqubet-musheqqet tartishgha toghra kélidu. ■ **1:8** Ros. 21:33; Rim.1:16; Ef. 3:1; 4:1; Kol. 4:18; Flm. 1:1, 9, 13.

Mesih Eysada bizge béghishlan'ghandur; ■
 10 lékin bu méhir-shepçet Qutquzghuchimiz
 Eysa Mesihning kélishi bilen hazir ayan boldi;
 U ölümni bikar qiliwétip, xush xewer arqiliq
 hayatliq we chirmasliqni yoruqluqta ayan qildi.
 ■ 11 Men bolsam ellerge bu xush xewerning
 jakarchisi, rosuli we telim bergüchisi bolup
 teyinlen'gen. □ ■ 12 Men shu sewebtin hazirqi
 bu xarliq-musheqqetlerni tartmaqtimen. Lékin
 buningdin nomus qilmaymen; chünki men kimgé
 étiqad qilghanliqimni bilimen hemde Uning
 manga tapshurghan amanitini shu kün'giche
 saqliyalaydighanliqigha qadir ikenlikige
 ishendürüldüm. □ 13 Mendin anglighan saghlam
 telim sözlirining nemunilik bir üzündisini saqlap,
 Mesih Eysada bolghan muhebbet we étiqad bilen
 ching tutqin; ■ 14 bizde makanlashqan Muqeddes

■ **1:9** Ef. 1:3; Tit. 3:4, 5, 6. ■ **1:10** Yesh. 25:8; Rim. 16:25; Ef. 1:9; 3:9; Kol. 1:26; Tit. 1:2; Ibr. 2:14; 1Pét. 1:20. □ **1:11** «Men bolsam ellerge bu xush xewerning jakarchisi, rosuli we telim bergüchisi bolup teyinlen'gen» — «eller» bolsa «yat ellikler», «Yehudiy emesler». ■ **1:11** Ros. 9:15; 13:2; 22:21; Gal. 1:15; 2:8; Ef. 3:8; 1Tim. 2:7. □ **1:12** «... hemde Uning manga tapshurghan amanitini shu kün'giche saqliyalaydighanliqigha qadir ikenlikige ishendürüldüm» — «manga tapshurulghan amanet» bizning Xuda Pawlusqa jamaetni dep tapshurghan nurghunlighan qimmatlik wehiylerni körsitidu. «Qoshumche söz»imizni körüng. «Shu kün» — Eysa dunyagha qaytidighan künni körsitidu. Pawlusning közqarishida peçet birla kün muhimdur, u daim u künni nezerde tutup uni «shu kün» deydu. Ushbu ayetning axirqi jümlisini «hemde méning Xudagha amanet qilghanlirimni Rebbimiz qayta kelgen kün'giche («shu kün'giche») choqum qoghdaydighanliqigha ishinen» dep chüshinishkimu bolidu. ■ **1:13** 2Tim. 3:14.

Rohqa tayinip sanga tapshurulghan shu güzel amanetni saqla. □

15 Sen bilgingidek, Asiya ölkisidiki *étiqadchilarning* hemmisi *dégüdek* mendin yüz öridi. Ularning arisida Figélus we Xérmogénésu bar. □ ■

16 Reb Onésiforning ailisidikilirige rehim-shepqet körsetkey. Chünki u méning mehbús bolghanliqimdin héch nomús qilmay köp qétim méni yoqlap söyündürdi. □ ■ 17 U Rim shehirige kelginide méni tapquche köp izdep aware boluptu. 18 Reb shu künide uni Özidin rehim-shepqetke muyesser qilghay; uning Efesus shehiride manga körsetken xizmetlirining

□ **1:14** «bizde **makanlashqan Muqeddes Rohqa tayinip sanga tapshurulghan shu güzel amanetni saqla**» — yuqirida 12-ayetiki izahatta éytqinimizdek, «sanga tapshurulghan güzel amanet» Muqeddes Roh jamaetke yetküzmekchi bolghan, Xuda Özining nijatliq pilani we jamaet toghruluq wehiy qilin'ghan nurghunlighan qimmatlik heqiqetlerni körsitidu. □ **1:15** «Asiya ölkisidiki **étiqadchilarning hemmisi dégüdek mendin yüz öridi**» — bu yerdiki «Asiya ölkisi» hazirqi Türkiyening gherbiy qismini körsitidu. «Asiya ölkisidiki étiqadchilar» shu yerde turuwatqan étiqadchilarni körsitidu; bezi alimlar bu sözni peqet Rim shehiride turghan, eslide zindanda yatqan Pawlusqa medet bérimiz dep wede bergen Asiya ölkisidin kelgen bezi qérindashlarni körsitidu, dep qaraydu. Grék tilida «Asiya ölkiside («ölkisidin» emes) bolghanlarning hemmisi mendin yüz öridi» déylgechke, biz undaq qarimaymiz. Bu muhim weqe toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ **1:15** Ros. 19:10.

□ **1:16** «u **méning mehbús bolghanliqimdin héch nomús qilmay köp qétim méni yoqlap söyündürdi**» — «mehbús bolghanliqimdin» grék tilida «méning zenjir-kishenlirimdin...» dégen sözler bilen ipadiliniidu. ■ **1:16** 2Tim. 4:19.

qanchilik ikenlikini obdan bilisen.□

2

Musheqqetke qarimay Rebning xizmitide bolush

¹ Shunga ey oghlum, sen Mesih Eysada bolghan méhir-shepsetke tayinip küchlük bol; ² we sen köp guwahchilar aldida mendin anglighanliringni hem ishenchlik hemde bashqilarghimu telim béreleydighan ademlerge amanet qilghin.□ ■ ³ Eysa Mesihning yaxshi jengchisi bolush süpitide, xarliq-musheqqetni öz hesseng boyiche ortaq tartqin.□ ⁴ Jengchi bolghan kishi özini eskerlikke tizimlighan serdarini razi qilish

□ **1:18** «Reb **shu künide uni Özidin rehim-shepsetke muyeler qilghay**» — «shu küni» Eysa dunyagha qaytidighan künni körsitidu. 12-ayettiki izahatni körüng. □ **2:2** «... **sen köp guwahchilar aldida mendin anglighanliringni hem ishenchlik hemde bashqilarghimu telim béreleydighan ademlerge amanet qilghin**» — némişqa Pawlus «köp guwahchilar aldida mendin anglighanliring» deydu? Bu «guwahchilar»ning néme ehmiyiti bar? Oylashimizche: (1) gerche étiqadta köp «chongqur sirlar» bolsimu, bu sirlarning hemmisi toghruluq Injildin éniq körgili bolidu; heqiqiy étiqadta héchqandaq «mexpiy telim»ler we «az sandiki alahide ademlerge wehiy qilin'ghan» telimlar yoqtur; (2) mushu étiqadchi guwahchilar Pawlus we bashqa rosullarning telimlirining birxil ikenlikige ispat béreleytti. ■ **2:2** Tit. 1:5. □ **2:3** «Eysa **Mesihning yaxshi jengchisi bolush süpitide, xarliq-musheqqetni öz hesseng boyiche ortaq tartqin**» — (1:8de éytilghandek) «öz hesseng boyiche tartqin» — grék tilida «öz hesseng boyiche **birge** tartqin». Démek, her dewrde étiqadchilar tartishqa tégishlik xarliq-musheqqet bar; Timotiyning Pawlus (we bashqı étiqadchilar) bilen birge melum derijide xarliq-musheqqet tartishgha toghra kélidu.

üchün adettiki turmush ishlerini özige helek qiliwalmasliqi kérek. ■ 5 Musabiqige qatnashqan tenheriketchimu musabiqe qaidilirige riaye qilmisa, ghelibe tajigha érishelmeydu. □ 6 Ejir singdürgen déhqan hosulidin birinchi bolup behrimen bolushi tégishliktur. ■ 7 Bu sözlirim üstide yaxshi oyla, shuning bilen Reb sanga hemme ishta yorutidu.

8 Sen Dawutning nesli bolghan, ölümdin tirilgen Eysa Mesihni men yetküzüwatqan xush xewer boyiche ésingde ching tut. □ 9 Bu xush xewerni dep köp xarliq-musheqqet chékip, hetta jinayetchi hésablinip kishenlinip yatimen. Halbuki, Xudan-ning söz-kalami héch kishenlenmeydu! ■ 10 Emdi men del shu sewebtin, *Xuda* tallighan bendilerning Mesih Eysada bolghan nijatqa menggülük shan-sherep bilen érishishi üchün hemme ishqa berdashliq bérimen.

11 Töwendiki bu sözler ishenchliktur: —

«Uning bilen bille ölgenikenmiz,

■ 2:4 1Kor. 9:25. □ 2:5 «Musabiqige **qatnashqan tenheriketchimu musabiqe qaidilirige riaye qilmisa, ghelibe tajigha érishelmeydu**» — «musabiqe qaidiliri»: — kona zamanlarda bu «qaidiler» hem musabiqining özini we musabiqige bolghan teyyarliq-terbiyileshlernimu bashquratti. ■ 2:6 1Kor. 9:10.

□ 2:8 «Dawutning **nesli bolghan, ölümdin tirilgen Eysa Mesih**» — «Dawut» bolsa Dawut padishah-peyghember, elwette. «sen **Dawutning nesli bolghan, ölümdin tirilgen Eysa Mesihni men yetküzüwatqan xush xewer boyiche ésingde ching tut**» — bu muhim ayet toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ 2:9 Ef. 3:1,13; 4:1; Fil. 1:7; Kol. 1:24; 4:3,18; 2Tim. 1:8.

Uning bilen hayatta bille yashaymiz. □ ■

¹² Qiyinchililargha berdashliq bersek,

Uning bilen bille höküm sürimiz.

Biz uningdin tansaқ,

Umu bizdin tanidu. ■

¹³ Biz Uninggha sadaqetsizlik qilsaқmu, U yenila sadaqetliktur;

Chünki U Özidin héch tanalmaydu». □ ■

Xudani xursen qilidighan xizmetkar

¹⁴ Bu ishlarni dawamliқ *qérindashlarning* semige sélip, ularni Reb aldida bimene sözler üstide talash-tartish qilmasliқni estaydilliq bilen agahlandurghin. Bundaқ talash-tartishlarning héchqandaқ paydisi bolmayla qalmaq, belki anglighuchilarni nabut qilidu. ¹⁵ Usta tikimchi rextni toghra pichqandek heqiqet sözini durus chüshendürüp, özüngni Xuda aldida testiqlan'ghudek, yerge qarap qalmaydighan mahir bir xizmetkar qilip körsitishke intilip köngül qoyghin; ¹⁶ lékin iplas, quruқ geplerdin néri tur. Chünki bundaқ geplerni qilghuchilar

□ **2:11** «Uning bilen bille ölgenikenmiz, Uning bilen hayatta bille yashaymiz...» — «Uning bilen» dégenlik Mesih bilen, elwette.

■ **2:11** Rim. 6:8. ■ **2:12** Mat. 10:33; Mar. 8:38; Luқа 9:26; 12:9; Rim. 8:17; 2Kor. 4:10; Fil. 3:10; 1Pét. 4:13. □ **2:13** «Biz Uninggha sadaqetsizlik qilsaқmu, U yenila sadaqetliktur; chünki U Özidin héch tanalmaydu» — «chünki U Özidin héch tanalmaydu»

yaki «chünki U choqum Özining sözide turmay qalmaydu». Bu muhim söz toghruluқ «qoshumche söz»imizni körüng. ■ **2:13** Chöl. 23:19; Rim. 3:3; 9:6.

beribir téximu ixllassizliqqa chömüp kétidu. □ ■
 17 Mushundaqlarning gepliri xuddi merezdek tézla yamrap kétidu. Ximénéyus we Filétoslar mana shundaqlarning ichidiki ikkisidur; □ 18 ular heqiqettin chetnep, ölgenlarning tirilishi dégen bu ish allıqachan yüz bérıp boldı, deydu, shundaqla bezilerning étiqadini ghulitidu. □

19 Halbuki, Xudaning mezmüt ulı ching turmaqta. Uning üstige möhür bilen: «Reb Özige tewe bolghanlarnı tonuydu» we «Rebning mubarek namini lewzige alidighanlarning hemmisi

□ **2:16** «bundaq **geplerni qilghuchılar beribir téximu ixllassizliqqa chömüp kétidu**» — «bundaq (kishiler)... téximu ixllassizliqqa chömüp kétidu» grék tilida «bundaq (kishiler)... téximu ixllassizliqqa algha basturidu» dégen kinayilik, hejwiyy sözler bilen ipadilinidu.

■ **2:16** 1Tim. 1:4; 4:7; 6:20; Tit. 1:14; 3:9. □ **2:17** «mushundaqlarning **gepliri xuddi merezdek tézla yamrap kétidu**» — «yamrap kétidu» grék tilida «ot-chöplerni yep kétidu» dep ipadilinidu. Rosul Pawlus shu sözi bilen: Bularning gepliri «Xudaning qoyliri» bolghan étiqadichlar istimal qilishi kérek bolghan «ozuq»ni, yeni «saghlam telim»ni yoqqa chiqiridu, dep puritidu. □ **2:18** «**ular heqiqettin chetnep...**» — grék tilida: «ular heqiqetni nishan qilmay (chetnep kétip)...». «**ölgenlarning tirilishi dégen bu ish allıqachan yüz bérıp boldı**» — bu bid'et telimning menisi belkim töwendiki ikki xil xata qarashning biri bolushi kérek: — (1) «ademler Eysa Mesihke étiqad qilghanda, Uning Rohı allıqachan Eysa Mesih bilen bille ölüp tirilidu (bu gep mushu yergiche heqiqet, elwette). Emdi tirilish peqet shu rohiy jehette bolup, kelgüsıde ten jehette bolmaydu», yaki: (2) «biz Eysa Mesihge ishen'genlerde sugha we Rohqa chömüldürülgendin kéyin bizning «tirilgen ten»imiz bar bolıdu. Shunga hazırqı ténimiz késel bolmaydu, héch ölmeydu».

rezilliktin qol üzsun» dep möhürlen'gendur. □ ■

²⁰ Bay-bayashat ademning öyide peqet altun we kümüş qacha-quchilarla emes, yaghach, sapal qachilarmu bolidu. Qacha-quchilarning beziliri etiwarlinidu, beziliri pes körülidu. ■ ²¹ Eger bir kishi özini undaqlarning kiridin tazilap xaliy qilsa, u muqeddes qilin'ghan, xojayinimizgha yaraydighan qachidek, herqandaq güzel ishlargha teyyar bolidu.□

²² Shunglashqa, yashliqning arzu-hewesliridin özünгни qachurghin, pak qelb bilen Rebge nida qilghuchi bilen bille heqqaniylik, ishench-étiqad, méhir-muhebbet we tinch-xatirjemlikni qoghlishop izde. ■ ²³ Lékin exmiqane, bilimsizliktin chiqqan talash-tartishlargha arilishishni ret qil, chünki bundaq ishlarning jédel tériydighanliqini bilisen. ■

²⁴ Emdilikte Rebning quli jédelleshmesliki, belki hemme kishilerge mulayim-méhriban, telim bérishke mahir, sewr-taqetlik bolushi kérek; ■

²⁵ shuning bilen öz-özige qarshi bolghanlargha u Xuda belkim ulargha heqiqetni tonup yétishige towa qilidighan qelbni bérer dep, mömin-

□ **2:19** «Halbuki, Xudaning mezmur uli ching turmaqta. Uning üstige möhür bilen: «Reb Özige tewe bolghanlarni tonuydu» we «Rebning mubarek namini lewzige alidighanlarning hemmisi rezilliktin qol üzsun» dep möhürlen'gendur» — bu muhim ayet toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ **2:19** Chöl. 16:5; Yuh. 10:14. ■ **2:20** Rim. 9:21. □ **2:21** «Eger bir kishi özini undaqlarning kiridin tazilap xaliy qilsa, u muqeddes qilin'ghan, xojayinimizgha yaraydighan qachidek, herqandaq güzel ishlargha teyyar bolidu» — «xojayinimiz: — Iгимiz, elwette. Bu muhim ayet toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ **2:22** 1Tim. 6:11. ■ **2:23** 1Tim. 1:4; 6:4; Tit. 3:9. ■ **2:24** 1Tim. 3:2.

mulayimlik bilen nesihat qilsun; □ ■ 26 bundaq bolghanda ular uyqusini échip, özlirini öz muddiasigha emel qilishqa tutqun qilghan Iblisning tuziqidin qutulalaydu.□

3

Axir zaman

¹ Emma shunimu bilginki, axir zamanlarda éghir künler bolidu.□ ■ ² U chaghdiki insanlar özinila oylaydighan, pulperes, menmenchi, hakawur, kupurluq qilidighan, ata-anisining sözini tingshimaydighan, tuzkor, iplas, ³ köyümsiz, kechürümsiz, töhmetxor, özini tutalmaydighan, wehshiy, xeyr-saxawetlikke düshmen, ⁴ satqun, telwe, shöhretperes, huzur-halawetni Xudadin yaxshi köridighan, ⁵ sirtqi qiyapette ixlasmen

- **2:25** «...shuning bilen öz-özige qarshi bolghanlarga u Xuda belkim ulargha heqiqetni tonup yétishige towa qilidighan qelbni bérer dep, mömin-mulayimlik bilen nesihat qilsun» — «öz-özige qarshi bolghanlarga» dégen ibare oqurmenlerge ghe-lite tuyulghini bilen, grék tilida shundaq ipadiliniidu. Démek, heqiqetni jakarlighuchigha qarshi chiqsa, emeliyette u Xuda özige qilmaqchi bolghan yaxshiliqtin mehrum bolup, öz-özige qarshi chiqqan bolidu. «Pend.» 8:36 körüng. ■ **2:25** Pend. 8:36; 9:12; 11:17; Gal. 6:1. □ **2:26** «bundaq bolghanda ular uyqusini échip, özlirini öz muddiasigha emel qilishqa tutqun qilghan Iblisning tuziqidin qutulalaydu» — bashqa birxil terjimisi: «bundaq bolghanda ular uyqusini échip, özlirini tutqun qilghan Iblisning tuziqidin (Xudaning) iradisige emel qilishqa qutulalaydu».
- **3:1** «Emma shunimu bilginki, axir zamanlarda éghir künler bolidu» — «éghir künler» grék tilida yene «xeterlik künler»nimu bildüridu. ■ **3:1** 1Tim. 4:1; 2Pét. 2:3; Yeh. 18.

boluwélip, emeliyette ixlasmenlikning qudrimini inkar qilidighan bolidu. Bundaqlardin yiraq tur. □ ■ ⁶ Chünki ularning arisidiki beziler öymü-öy soqunup kirip, gunahlar bilen bésilghan, herxil shehwet-heweslerning quli bolup qalghan nadan ayallarni azdurup özige esir qilidu. □ ■ ⁷ Bundaq ayallar daim telim alsimu, hergiz heqiqetni tonup yételmeydu. ⁸ Emdi Yannis bilen Yambris Musa peyghemberge qandaq qarshi chiqqan bolsa, bu *azdurghuchilarmu* heqiqetke shundaq qarshi chiqidu. Ular zéhin-köngülliri chirigen, étiqad jehette dashqal dep ispatlan'ghan kishilerdur. □ ■ ⁹ Lékin emdi ular bu yolda algha ilgiriliyelmeydu; chünki *Yannis bilen Yambrisning* hamaqetliki ochuq körün'gendek, bularningmu hemmige körünidu.

Pawlusning wesiyetliri; ögen'genliringde dawamliq mangghin

□ **3:5** «...sirtqi **qiyapette ixlasmen boluwélip, emeliyette ixlasmenlikning qudrimini inkar qilidighan bolidu. Bundaqlardin yiraq tur**» — 1-5-ayetler toghruluq «qoshumche söz»imizde qisqiche toxtilimiz. ■ **3:5** Mat. 18:17; Rim. 16:17; 2Tés. 3:6; Tit. 3:10; 2Yuh. 10. □ **3:6** «herxil **shehwet-heweslerning quli bolup qalghan nadan ayallar...**» — yaki «herxil shehwet-heweslerning quli bolup qalghan ajiz ayallar...». ■ **3:6** Mat. 23:14; Tit. 1:11. □ **3:8** «Emdi **Yannis bilen Yambris Musa peyghemberge qandaq qarshi chiqqan bolsa, bu azdurghuchilarmu heqiqetke shundaq qarshi chiqidu**» — «Mis.» 7:11, 22, 8:7, 18ni körüng. Israillar Misirdin chiqishtin burun, Misir padishahining séhirgerliri Musa peyghemberge qarshi turghan. Ularning isimliri (Yannis bilen Yambris) Tewratta déyilgen emes, belki Yehudiylarning bashqa tarixiy kitablirida tépilidu. ■ **3:8** Mis. 7:11.

10-11 Lékin sen bolsang méning telimim, yürüsh-turushum, meqset-iradilirim, ishench-étiqadim, sewr-taqitim, méhir-muhebbitim, chidamliqim, men uchrighan ziyankeshlikler we azab-oqubetlerge, jümlidin Antakya, Koniya we Listra sheherliride yüz bergenlerge tolimu köngül bölüp kelding, shundaqla men berdashliq bergen shunche ziyankeshliklerdin toluq xewiring bar; Reb ularning hemmisidin méni qutquzdi.

□ ■ 12 Derweqe, Mesih Eysada ixlasmen hayat kechürüşke irade tikligenlarning hemmisi ziyankeshlikke uchraydu. ■ 13 Lékin rezil ademler we ézitqu-kazzaplar beribir bashqilarnimu aldap, özimu aldinip, barghanséri esebiylishidu. 14 Lékin sen bolsang, ögen'gen we toluq ishendürülgen heqiqetlerde ching tur; chünki bularni kimdin ögen'genlikingni bilisen, □ 15 hemde baliliq chaghliringdin tartipla muqeddes yazmilarni bilip kelding; bularning sanga Mesih Eysagha baghlan'ghan étiqad arqiliq bolghan nijat

□ **3:10-11 «jümlidin Antakya, Koniya we Listra sheherliride yüz bergenlerge tolimu köngül bölüp kelding...»** — «Antakya, Koniya we Listra sheherliride yüz bergenler»: — bu bir-birige yéqin üç yurtta bolghan weqeler toghruluq melumatlar «Ros.» 13-14-babta tépildu. Timotiy özi Listraliq idi; Pawlus duch kelgen bu ziyankeshlikler Timotiyning Mesihge étiqad qilishigha tesir qilghan bolushi mumkin idi. ■ **3:10-11** Zeb. 34:19; Ros. 13:50; 14:19; 2Kor. 1:10. ■ **3:12** Mat. 16:24; Luqa 24:26; Yuh. 17:14; Ros. 14:22; 1Tés. 3:3. □ **3:14 «chünki bularni kimdin ögen'genlikingni bilisen»** — bezi kona köchürmilerde «kimler» dep déyilidu. Lékin bizningche «kim» dep oqush toghra, chünki Pawlus bu ayetlerde özining ülge bolghanliqi toghruluq köp sözleydu. Töwendiki 15-ayette u bashqa kishiler (Timotiyning chong ana we anisi)ning tesirini tilgha alidu.

toghruluq séni dana qilalaydighanliqini bilisen. ¹⁶ Pütkül muqeddes yazmilarning hemmisi Xudaning Rohining yolyoruq-ilhami bilen yézilghan bolup, u telim bérish, tenbih bérish, xataliqlarni tüzitish we kishilerni heqqaniyet yoligha bashlashqa paydiliqtur. □ ■ ¹⁷ Bular arqiliq Xudaning adimi toluq qorallinip, barliq yaxshi emellerni qilishqa teyyar bolalaydu.

4

¹ Men Xuda hemde tirikler bilen ölüklerni soraq qilishqa teyyar turidighan Mesih Eysaning aldida, shundaqla Uning qayta ayan bolushi we Uning Öz padishahliqi bilen sanga shundaq agah qilip tapilaymenki, ■ ² Xudaning söz-kalamini jakarla; waqit-purset yar bersunbermisun, uninggha jiddiy qara. Toluq sewrtaqet we telim-eqide bilen nesihet qilghin, tenbih

□ **3:16** «Pütkül muqeddes yazmilarning hemmisi Xudaning Rohining yolyoruq-ilhami bilen yézilghan bolup...» — grék tilida «pütkül muqeddes yazmilarning hemmisi» dégen ibare yazmildiki herbir söz-ayetning Xudadin kelgenlikini tekitleydu. «Xudaning Rohining yolyoruq-ilhami bilen yézilghan» grék tilida «Xuda nepisi bilen kirgüzüp yézilghan» dégen shekilde ipadilinidu. Grék tilida hem ibraniy tilida «Roh» we «nepes» bir söz. ■ **3:16** 2Pét. 1:21. ■ **4:1** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; 11:31; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tés. 2:5; 1Tim. 5:21; 6:13.

bergin, righthetlendürgin. □ 3 Chünki shundaq bir zaman kéliduki, insanlar saghlam telimni anglashqa chidimay, belki qulaqlirigha xush yaqidighan sözlerni anglash üçün etrapigha öz shehwet-heweslirige uyghun telim bergüchilerni toplaydu. □ 4 Ular heqiqetke qulaq salmay, epanilerni tingshashqa burmilinip kétidu. 5 Lékin sen herqandaq ehwalda oyghaq tur, xarliq-musheqqetlerge berdashliq ber, xush xewerchining wezipisini orunda, tapshurulghan xizmitingni her tereptin toluq ada qilghin. 6 Chünki özümge kelsem, jénim qurbanliqning «sharab hediye»sidek tökülidighan waqti yétip keldi, méning bu dunyadin kétish waqtimmu yéqinlashti. □ ■ 7 Güzel küreshni men qilip boldum, yügürüş musabiqisining menzilini bésip boldum,

□ 4:2 «Xudaning söz-kalamini jakarla; waqit-purset yar bersun-bermisun, uninggha jiddiy qara» — «waqit-purset yar bersun-bermisun» dégenlikning menisi, xeqler Xudaning sözini qobul qilsun qilmisun, ulargha yaqsun yaqmisun Xudaning adimining wezipisi haman amal qilip söz-kalamni ulargha yetküzüshtin ibaret. □ 4:3 «... qulaqlirigha xush yaqidighan sözlerni anglash üçün etrapigha öz shehwet-heweslirige uyghun telim bergüchilerni toplaydu» — «qulaqlirigha xush yaqidighan sözlerni anglash üçün» grék tilida «qulaqliri qichishqan bolup...» dégen ibare bilen ipadilinidu. Bu ibare: «ular herdaim yéngi nersilerni anglighachqa» dégen bashqa birxil chüshenchinimu béridu. □ 4:6 «jénim qurbanliqning «sharab hediye»sidek tökülidighan waqit yétip keldi» — Pawlus özining hayatini Tewrat dewridiki qurbanliqlar üstige tökülidighan «sharab hediye»ge oxshitidu. Diqqet qilishqa erziyduki, uning yéqin arida bolidighan ölümünü qurbanliqqa emes, peqet bir «sharab hediye»ge oxshitidu, xalas. Shühhisizki, uning menisi «ulugh qurbanliq» Eysa Mesihningkidur. ■ 4:6 2Pét. 1:14.

birdinbir étiqadni ching saqlap keldim. □ ⁸ Hazir heqqaniyliqning *ghelibe* taji men üçün saqlinip turmaqta. Uni, heqqaniy soraqchi bolghan Reb shu künide manga, shundaqla yalghuz mangila emes, Uning kélip ayan bolushigha telpünüp turghanlarning hemmisige in'am qilip kiygüzidu. □ ■

Xususiy tapshuruqlar; axirqi sözler

⁹ Imkaniyetning bariche yénimgha tézdin yétip kel. ¹⁰ Chünki Démas bu hazirqi dunyani tama qilghanliqi üçün méni tashlap Tésalonika shehirige ketti. Kriskis Galatiya ölkisige, Titus Dalmatiya ölkisige ketti. ■ ¹¹ Yénimda yalghuz Luqa qaldi. Markusni özüng bilen birge élip kel, chünki u xizmetlirimde manga köp esqatidu. ■ ¹² Tikikusni bolsa Efesus shehirige ewetiwettim. ■ ¹³ Kélishingde Troas shehiride Karpusning yénigha qaldurup qoyghan yépincham bilen kitablarni, bolupmu oram tére yazmilarni bille

□ **4:7** «Güzel küreshni men qilip boldum» — «küresh» (qatitiq élishish musabiqisi, grék tilida «agon») dégen söz toghruluq «Timotiygha (1)»diki (6:12 toghruluq) «qoshumche söz»imizni körüng.

□ **4:8** «Uni, heqqaniy soraqchi bolghan Reb shu künide manga, shundaqla yalghuz mangila emes, Uning kélip ayan bolushigha telpünüp turghanlarning hemmisige in'am qilip kiygüzidu» — «shu küni» Rebning qayta kélidighan küni, elwette. ■ **4:8** 1Kor. 9:25; 1Pét. 5:4. ■ **4:10** Kol. 4:14; Flm. 24. ■ **4:11** Ros. 15:37; Kol. 4:10,14; Flm. 24. ■ **4:12** Ros. 20:4; Kol. 4:7.

alghach kelgin. □ 14 Misker Iskender manga tola eskilik qildi. Reb uninggha qilmishlirigha layiq yandurmay qalmaydu. ■ 15 Sen hem uningdin hoshyar bol; chünki u biz yetküzgen sözlirimizge qattiq qarshiliq körsetti.

16 Tunji qétimliq soraqta méning aqlinishimgha yardem qilidighan héchkim chiqmidi, hemmisi méni tashlap ketti. Bu ish ulargha hésablanmighay! □ 17 Lékin Reb méning bilen bille turup, men arqiliq Injil jakari toluq qilinip, bu yerdiki barliq yat elliklerdin bolghanlarning anglishi üçhün méni küchlendürdi; shuning bilen men shirning aghzidin qutquziwélindim. □ 18 Reb méni barliq rezil ishtin qutquzup, ershtiki padishahliqigha saq yetküzidu! Shan-sherep Uninggha ebedil'ebedgiche mensup bolghay! Amin!

Axirqi salam

19 Priska bilen Akwilagha we Onésiforning aili-

□ 4:13 «**kélishingde Troas shehiride Karpusning yénigha qal-durup qoyghan yépincham bilen kitablarni, bolupmu oram tére yazmilarni bille alghach kelgin**» — bu ayet üstide «qoshumche söz»imizde qisqiche toxtilimiz. ■ 4:14 1Tim. 1:20.

□ 4:16 «**Tunji qétimliq soraqta méning aqlinishimgha yardem qilidighan héchkim chiqmidi, hemmisi méni tashlap ketti. Bu ish ulargha hésablanmighay!**» — bu ayet üstide «qoshumche söz»imizde qisqiche toxtilimiz. □ 4:17 «**shuning bilen men shirning aghzidin qutquziwélindim**» — Pawlus Qeyser Néroning birinchi soriqidin qutuldi. «Qoshumche söz»imizni körüng.

sidikilerge mendin salam éyt. □ ■

²⁰ Érastus Korint shehiride qaldi. Lékin Trofimus késel bolup qalghanliqtin, uni Milétus shehiride qaldurup qoydum.

²¹ Qish chüshüp ketküche imkaniyetning bariche bu yerge kelgin.

Yubulus, Pudis, Linos, Klawdiya we barliq qérindashlardin sanga salam. ²² Reb Eysa Mesih rohing bilen bille bolghay! Méhir-shepget siler bilen bille bolghay! □

□ **4:19** «Priska bilen Akwilagha we Onésiforning ailisidikilerge mendin salam éyt» — «Priska» bolsa «Priskilla»ning qisqartilghan shekli («Ros.» 18:2). Akwila we Priskilla er-ayal idi. ■ **4:19** Ros. 18:2; Rim. 16:3. □ **4:22** «Reb Eysa Mesih rohing bilen bille bolghay!» — bezi kona köchürmilerde peqet «Reb rohing bilen bille bolghay!» déyilidu.

Muqeddes Kalam (latin yéziq)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Latin script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5